

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 298/2018-81

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 24. apríla 2019 predbežne prerokoval návrh [REDAKOVANÉ], a maloletého [REDAKOVANÉ], zastúpených advokátom JUDr. Ladislavom Riedlom, Konštantínova 6, Prešov, vo veci návrhu na odloženie vykonateľnosti uznesenia Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 8 CoP 44/2018 z 22. marca 2018 v spojení s uznesením Okresného súdu Košice I sp. zn. 11 P 129/2017 z 9. októbra 2017 a takto

r o z h o d o l :

Vykonateľnosť uznesenia Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 8 CoP 44/2018 z 22. marca 2018 v spojení s uznesením Okresného súdu Košice I sp. zn. 11 P 129/2017 z 9. októbra 2017 o d k l a d á do právoplatnosti rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 5. septembra 2018 prijal na ďalšie konanie ústavnú sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“) a maloletého [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“; spolu

aj „sťažovatelia“), ktorou namietajú porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práv podľa čl. 3 ods. 1 a 2 a čl. 12 ods. 1 a 2 Dohovoru o právach dieťaťa v spojení s namietaným porušením čl. 2 ods. 2 ústavy postupom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 8 CoP 44/2018 a jeho uznesením z 22. marca 2018 (ďalej aj „napadnuté uznesenie krajského súdu“).

2. Po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie sťažovatelia prostredníctvom svojho právneho zástupcu doručili ústavnému súdu 2. apríla 2019 návrh na vydanie dočasného opatrenia [doplnili ho podaním z 3. apríla 2019, v ktorom žiadali, aby ústavný súd pozastavil vykonateľnosť uznesenia krajského súdu sp. zn. 8 CoP 44/2018 z 22. marca 2018 v spojení s uznesením Okresného súdu Košice I (ďalej aj „okresný súd“) sp. zn. 11 P 129/2017 z 9. októbra 2017 (ďalej aj „napadnuté uznesenia“)] v súlade s § 129 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). V zmysle § 246 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde sa tento zákon použije aj na konania začaté do 28. februára 2019, pričom právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali do 28. februára 2019, zostávajú zachované.

3. Návrh na vydanie dočasného opatrenia sťažovatelia odôvodnili tým, že na základe uznesenia Okresného súdu Košice I sp. zn. 18 Em 4/2018 z 30. novembra 2018 sa realizuje výkon rozhodnutia napadnutých uznesení okresného súdu a krajského súdu a sťažovateľke už bola uložená aj „*pokuta vo výške 1000 Eur*“ (toto uznesenie sťažovatelia tiež napadli na ústavnom súde a ich ústavná sťažnosť je vedená pod sp. zn. Rvp 532/2019, pozn.).

Konkrétne v podaní z 3. apríla 2019 doručenom 4. apríla 2019, odkazujúc na svoje vyjadrenie doručené ústavnému súdu 27. februára 2019, v ktorom boli opísané podrobne dôvody hrozacej ujmy pri realizácii výkonu napadnutých rozhodnutí všeobecných súdov, je sťažovateľka presvedčená o tom, že dostatočne odôvodnila záver, že právnymi následkami napadnutého uznesenia krajského súdu v spojení s uznesením okresného súdu jej samotnej a tiež aj jej synovi hrozí závažná ujma, a toto odloženie vykonateľnosti neodporuje

žiadnemu verejnému záujmu. V podaní okrem iného uviedla, že 4. októbra 2018 bola bez akejkolvek vedomosti o prebiehajúcom trestnom oznámení zatknutá v materskej škole v [REDAKOVANÉ] v ktorej pracovala ako učiteľka, a to na základe Európskeho zatýkacieho rozkazu (EZR) vydaného Cyperským súdom. Trestné oznámenie podal jej manžel, a to dva mesiace pred podaním žaloby o návrat maloletého na okresnom súde. Jeho tvrdením cyperskému súdu, že nepozná miesto jej pobytu, došlo na základe toho k vydaniu pokynu na zatknutie sťažovateľky. Po výsluchu prokurátorkou Krajskej prokuratúry v Prešove a objasnení situácie bola prepustená na slobodu a reálne jej hrozilo vzatie do väzby. Podľa tvrdenia sťažovateľky trestný čin, ktorého spáchanie sa jej kladie na Cypre za vinu, nemá v našom Trestnom zákone ekvivalent.

Sťažovateľka ďalej poukázala na to, že súd prvej inštancie v bode 47 odôvodnenia uznesenia sp. zn. 11 P 129/2017 z 9. októbra 2017 uviedol: „*Súd chce taktiež poznamenať, že vo výroku nebol nariadený návrat dieťaťa do krajiny jeho obvyklého pobytu bez prítomnosti matky. Práve naopak, súd rešpektuje jeho väzbu na matku, ktorá ho má na Cyprus vrátiť.*“

Sťažovateľka tvrdí, že sa reálne už nemôže bežným spôsobom vrátiť na Cyprus, keďže by bola okamžite zadržaná a obmedzená na osobnej slobode. Za týchto okolností je podľa jej názoru neprípustné, „*aby bol 5-ročný [REDAKOVANÉ] ako slovenský občan deportovaný vlastným štátom do inej krajiny bez svojej matky, priamo k rukám násilníka*“.

Sťažovateľka tiež uviedla, že Krajský súd v Prešove uznesením sp. zn. 8 Ntc 3/2018 z 12. decembra 2018 rozhodol, že Európsky zatýkací rozkaz sa na území Slovenskej republiky nevykoná, ako aj to, že opakovane píše, že je zhrozená z postupu slovenského štátneho orgánu, ktorý s „*čistým svedomím*“ *odobrí vyhostenie svojich vlastných občanov do rúk násilníka*». Uviedla doslovne: „*Tento mi už bezvedomie v minulosti spôsobil, a to som jeho manželka. Akú istotu majú súdy, že by sa môjmu synovi nič nestalo?*“

Podľa sťažovateľky „*Medzi spôsobením bezvedomia ľudskej bytosti a jej zabitím môže rozhodovať iba nepatrný rozdiel v údere alebo dopade. A slovenský súd je ochotný toto všetko bez vykonaného dokazovania riskovať, akoby sa ho to vôbec netýkalo.*“

Vo vzťahu k vydanému Európskemu zatýkaciemu rozkazu voči jej osobe tvrdila, že všeobecnému súdu vo vykonávacom konaní uviedla, že nemôže odísť na Cyprus bez toho,

aby hneď po príchode nebola obmedzená na osobnej slobode, a že za útek s dieťaťom na Cypre hrozí trest odňatia slobody v trestnej sadzbe až 7 rokov.

Taktiež poukázala na to, že „**██████████** nás nepotrebuje, ako som sa dozvedela od jeho otca, má vlastný život s partnerkou. O nás nejaví žiaden záujem, s **██████████** vôbec nekomunikuje, materiálne nás nepodporuje v žiadnej forme a ja viem podľa nášho vzájomného telefonického jednanja ohľadne vyriešenia tejto situácie, že si uvedomuje dôvod nášho odchodu so spoločnej domácnosti a svoju vinu na tomto stave.“.

Za týchto okolností je podľa sťažovateľky podaný návrh na nariadenie návratu maloletého iba formálnym konaním, „pričom celú aktivitu za navrhovateľa supľujú slovenské všeobecné súdy, a to aj uložením mi pokuty vo výške 1000,- € navyše s hrozbou jej opakovaného uloženia“. Navrhla preto „odložiť vykonateľnosť uznesenia Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 8CoP/44/2018, z 22.3.2018 v spojení s uznesením Okresného súdu Košice I, sp. zn. 11 P 129/2017, z 9.10.2017“.

II.

4. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

5. Sťažovatelia sa domáhali, aby ústavný súd dočasným opatrením odložil vykonateľnosť v ústavnej sťažnosti označených rozhodnutí okresného súdu a krajského súdu, a to až do rozhodnutia vo veci samej na účely zabránenia vykonania návratu maloletého sťažovateľa do Cyperskej republiky, keďže ich vykonaním (realizáciou) by sa v konkrétnych okolnostiach posudzovanej veci vo svojej podstate zmaril účel sledovaný sťažnosťou. Sťažovatelia sa domáhajú (pozri bližšie bod 3), aby ústavný súd pozastavil vykonateľnosť napadnutého uznesenia krajského súdu v spojení s uznesením okresného súdu sp. zn. 11 P 129/2017 z 9. októbra 2017 v súlade s § 129 zákona o ústavnom súde až do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej o ich prijatej sťažnosti.

6. Podľa § 129 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na návrh sťažovateľa odložiť vykonateľnosť napadnutého právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ak by právnymi následkami napadnutého právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu hrozila závažná ujma a odloženie vykonateľnosti nie je v rozpore s verejným záujmom. Podľa § 130 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na návrh sťažovateľa rozhodnúť o dočasnom opatrení, ak to nie je v rozpore s verejným záujmom a ak by výkon napadnutého rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu znamenal pre sťažovateľa väčšiu ujmu, než aká môže vzniknúť iným osobám, najmä uloží orgánu verejnej moci, ktorý podľa sťažovateľa porušil jeho základné práva a slobody, aby sa dočasne zdržal vykonávania právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu a tretím osobám uloží, aby sa dočasne zdržali oprávnenia im priznaného právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom.

7. Podľa § 131 ods. 1 zákona o ústavnom súde odklad vykonateľnosti aj dočasné opatrenie zanikajú najneskoršie právoplatnosťou rozhodnutia ústavného súdu vo veci samej, ak ústavný súd nerozhodne o ich skoršom zrušení. Podľa § 131 ods. 2 citovaného zákona odklad vykonateľnosti aj dočasné opatrenie môže ústavný súd zrušiť aj bez návrhu, ak sa v priebehu konania ukáže, že pominuli dôvody, pre ktoré sa nariadili, alebo sa ukáže, že tieto dôvody vôbec neboli dané.

8. Ústavný súd zistil, že ku dňu predbežného prerokovania sťažnosti nebol výkon v sťažnosti napadnutého uznesenia krajského súdu v spojení s označeným uznesením okresného súdu realizovaný, t. j. sťažovateľ sa stále nachádza na území Slovenskej republiky.

9. Ústavný súd preskúmal návrh sťažovateľky na odloženie vykonateľnosti označených uznesení okresného súdu a krajského súdu a dospel k záveru, že tento návrh nie je v rozpore s dôležitým verejným záujmom a v zásade spĺňa aj ďalšie podmienky ustanovené v § 129 až § 131 zákona o ústavnom súde.

10. Majúc na zreteli ujmu, ktorá by mohla okamžitým výkonom rozhodnutí všeobecných súdov vzniknúť osobitne maloletému sťažovateľovi, v pomere k ujme, ktorá môže vzniknúť tretím osobám vrátane jeho otca pri odklade vykonateľnosti napadnutých rozhodnutí, vyhovel návrhu na odklad do právoplatného rozhodnutia ústavného súdu o sťažnosti. Vyhovenie návrhu na odklad vykonateľnosti však nijako nepredpokladá výsledok vlastného konania o ústavnej sťažnosti.

11. V závere je potrebné ešte uviesť, že vec bola pôvodne pridelená sudcovi spravodajcovi, ktorého funkčné obdobie sudcu ústavného súdu skončilo 16. februára 2019. Preto v súlade s čl. II bodom 7 Dodatku č. 1 k Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. marca 2018 do 28. februára 2019 v období od 17. februára 2019 do prijatia nového rozvrhu práce (ďalej len „dodatok č.1“) bola ako naliehavá pridelená sudkyni spravodajkyni Jane Baricovej a v zmysle čl. II bodu 2 písm. a) dodatku č. 1 prejednaná v prvom senáte ústavného súdu v zložení Jana Baricová (predsedníčka senátu), Miroslav Duriš a Mojmír Mamojka.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. apríla 2019